

اصول کلی پیشگیری از کرونا و مشارکت همگانی دانش آموزان و کارکنان:

- واکسیناسیون همگانی
- شستشوی مرتب و صحیح دست‌ها
- رعایت فاصله فیزیکی مناسب
- استفاده از ماسک و رعایت بهداشت تنفسی
- تهویه مناسب
- پرهیز از تجمعات و دورهمی
- خودداری از انتشار شایعات

اصول پایه

- تشکیل کمیته سلامت مدرسه (با حضور مدیر مدرسه، نماینده معلمان، رابط مدرسه/ مراقب بهداشت مدرسه، نماینده انجمن اولیا و مربیان، نماینده دانش آموزان)
- انجام ارزیابی وضعیت آمادگی مدرسه مطابق چک لیست و اقدام برای رفع مغایرت‌ها با همکاری مراجع ذیربط (پیوست)
- توجه به برنامه‌های آموزش سلامت و رعایت بهداشت فردی برای دانش آموزان و مخاطبان
- پایش و مراقبت از سلامت دانش آموزان توسط مراقب سلامت/ رابط سلامت
- آموزش نیروهای خدماتی و نظارت بر عملکرد آن‌ها به منظور اجرای دقیق برنامه مدون بهداشتی و گندزدایی مدرسه
- داشتن ارتباط و تعامل با مخاطبان و مسئولان نظارتی/ مدیریتی مافوق برای هرگونه فعالیت‌های اطلاع‌رسانی و اصلاحی
- تهیه و ثبت گزارشات برای پیگیری و رصد نظام مراقبت در مقابل کرونا طبق دستورالعمل‌های ابلاغی
- پیگیری و تأکید بر واکسیناسیون کامل همه کارکنان و دانش آموزان مدرسه
- همکاری با ناظران بهداشتی مراکز خدمات جامع سلامت
- همکاری انجمن اولیاء و مربیان برای دادن اطمینان خاطر به خانواده‌ها و ترغیب آن‌ها به رعایت اصول بهداشت فردی
- تعامل با اولیا و اطلاع‌رسانی در خصوص نحوه برگزاری آموزش‌های حضوری و شرایط حضور دانش آموزان در مدرسه.

فاصله گذاری اجتماعی

- بازگشایی مدارس با ارزیابی‌های بهداشتی و حداکثر آمادگی و به صورت تدریجی صورت گیرد.
- فعالیت مدارس روستایی و عشایری با رعایت نکات‌های بهداشتی، مجاز است.
- فعالیت‌های کارگاهی و مهارتی مدارس فنی و حرفه‌ای و متوسطه با رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی مجاز است.
- روند برگزاری آموزش‌های حضوری در تمام دوره تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ با توجه به شرایط همه‌گیری کرونا در کشور و ابلاغ دستورالعمل‌های جدید خواهد بود.
- تعداد افراد در کلاس‌ها با احتساب ۱,۵ متر (ترجیحاً ۲ متر) فاصله و ۲,۲۵ متر (ترجیحاً ۴ متر) مربع مساحت برای هر نفر و حداکثر ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.
- با توجه به ضرورت کنترل و نظارت، نسبت دانش آموز به معلم در دانش آموزان پیش دبستانی، پایه اول ابتدایی و استثنایی کاهش یابد.
- قرار دادن صندلی، نیمکت، کامپیوتر و... دانش آموز و نظایر آن در فواصل لازم و ایمن، حداقل با فاصله ۱,۵ متری در تمامی جهات صورت پذیرد.
- جهت حذف و یا کاهش مواجهات مستقیم کارکنان بخش‌های پر مراجعه مثل کتابخانه، پذیرش، اتاق سرپرستی، کارگاه‌ها و...، استفاده از موانع فیزیکی لازم است.
- از هرگونه تجمع در محل‌های عمومی اجتناب شود.

- مواجهه چهره به چهره کارکنان کاهش یابد و سعی شود از تماس تلفنی و استفاده از شبکه‌های اجتماعی، ویدئوکنفرانس و تلفن برای برگزاری جلسات، حتی برای کارکنانی که در داخل یک ساختمان هستند، استفاده شود.
- در صورتی که مواجهه چهره به چهره کادر اداری، دانش آموز، هنر آموز، والدین، و... با یکدیگر ناگزیر باشد، در حداقل زمان ممکن و با رعایت فاصله ایمن حداقل ۱,۵ متر و با استفاده کامل و صحیح از ماسک مناسب و وجود تهویه هوایی مناسب، برگزار شود.
- استراحت بین کلاس‌های دانش آموزان در حداقل زمان (زنگ تفریح کوتاه) و در زمان‌های مختلف بین کلاس‌ها انجام شود.
- ساعت شروع و پایان مدرسه به گونه‌ای تعیین شود که از هم‌زمانی رفت و آمد دانش آموزان و ازدحام جلوگیری شود.
- در واحد نگهبانی و ورودی مدرسه، حتی‌المقدور از ورود و تردد افراد و اشخاص و مراجعات متفرقه به محیط مدرسه جلوگیری به عمل آید و شیوه‌های پاسخ‌گویی از ورودی مدرسه به نحوی باشد که فاصله گذاری اجتماعی رعایت شود.
- به منظور حفظ فاصله گذاری به ازای ۲,۲۵ متر مربع فضا برای هر دانش آموز، شرایط ایمنی فضا و تجهیزات و بهداشت محیط بر اساس دستورالعمل‌های موجود و نظر کارشناسان ذی‌ربط رعایت شود.
- بهتر است دانش آموزان در دروسی که نیازمند تعامل بیشتر معلم با دانش آموز می‌باشد از قبیل ریاضی، فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی، دروس مهارتی و... در مدرسه حاضر شوند و برای آموزش سایر دروس از بستر فضای مجازی استفاده شود.
- در مناطقی که از نظر آب و هوایی مساعد هستند، بهره‌برداری از فضای حیاط با رعایت استانداردهای بهداشت محیط، می‌تواند یکی از راهکارهای برگزاری کلاس‌ها باشد.
- در صورت فعال بودن سرویس ایاب و ذهاب دانش آموزان و کارکنان به شرط واکسیناسیون راننده، استفاده از ماسک، تبادل هوا و تهویه درون سرویس، تعداد افراد می‌تواند تا ۷۵٪ ظرفیت خودرو باشد.
- افزایش تعداد سرویس‌های ایاب و ذهاب برای رعایت فاصله گذاری ایمن در جا به جایی صورت پذیرد.
- رعایت فاصله ایمن حداقل ۱,۵ متر در قسمت‌های عمومی از جمله نمازخانه، سلف سرویس، کارگاه‌ها و مسیر ورود و خروج الزامی است.
- فعالیت‌های ورزشی فرهنگی، به صورت انفرادی و یا گروه‌های حداکثر ۱۵ نفره، با رعایت فاصله گذاری اجتماعی در محیط‌های باز بلامانع است.
- فعالیت مدارس شبانه روزی واجد خوابگاه، طبق دستورالعمل ضمیمه است.
- پرسنل شاغل در مدارس اعم از خدماتی اداری و آموزشی در صورت عدم انجام واکسیناسیون موظف به ارائه تست پی سی آر منفی هفته‌ای دو بار هستند.
- ارائه خدمات آموزشی در مدارس استثنائی، پیش دبستانی و ابتدایی بدلیل قرار گرفتن این دانش آموزان در شرایط گروه‌های آسیب پذیر ترجیحاً به صورت غیرحضور انجام شود.
- فعالیت توانبخشی مدارس استثنائی با رعایت نکات بهداشتی مراکز خدماتی و درمان بلامانع است.

غربالگری، مراقبت و بازگشت به مدرسه:

غربالگری دانش آموزان و کارکنان مدارس در همه گیری کووید-۱۹

لازم است، پیش از بازگشایی مدارس، فعالیت‌های زیر انجام پذیرد:

- آموزش لازم به والدین برای آگاهی و متعهدشدن آن‌ها در مورد عدم حضور دانش آموز مبتلا یا مشکوک به بیماری واگیر به مدرسه انجام شود.
- مراقب سلامت مدرسه/ رابط بهداشت، لازم است آموزش ببیند تا در صورت مشاهده علائم مشکوک به بیماری یا دانستن سابقه تماس در بین دانش آموزان و کارکنان، اقدامات بهداشتی لازم را انجام دهند.
- قرنطینه افراد بدون علامت و دارای تست مثبت کرونا حداکثر ۵ روز خواهد بود (دانش آموز و معلمان و سایر کارکنان) و در افراد تست مثبت با علامت نیز حداکثر بمدت ۱۰ روز به شرط نداشتن علامت در طی ۲۴ ساعت آخرین روز قرنطینه است.

- لازم است مدرسه برای کنترل ورود احتمالی کارکنان بیمار یا مشکوک به بیماری و جداکردن آن‌ها از افراد سالم، برنامه مشخصی داشته باشد. به عنوان مثال در هنگام و بدو ورود به حیاط مدرسه (به محض پیاده شدن از سرویس) و همچنین شیوه‌ای برای اطلاع‌رسانی به والدین یا سرپرست دانش آموزان فوق تعیین کند.
- در بدو ورود به مدرسه و روزانه و همه دانش آموزان، معلمان و سایر کارکنان، از نظر وجود علائم بیماری به ویژه وجود تب، علائم سرماخوردگی و یا علائم گوارشی (به روش مراقبت سندرومیک) غربالگری شوند.
- مدرسه، نسبت به ثبت و گزارش مبتلایان اقدام کند و در صورت نیاز به تصمیم‌گیری با کارشناسان ناظر بهداشت، مشورت کند.
- با توجه به انجام واکسیناسیون کادر آموزشی، اداری و خدماتی (از دهه اول مردادماه ۱۴۰۰) از انتهای شهریور ماه، لازم است افرادی از ایشان که واکسیناسیون انجام نداده اند، هفته‌ای دو بار (هر ۳ روز یکبار)، آزمایش PCR با نتیجه منفی به همراه داشته باشند.
- برای افرادی که یک نوبت واکسن دریافت کرده باشند تا زمان تکمیل واکسیناسیون (۱۴ روز بعد از دریافت دو دوز واکسن)، لازم است که هفته‌ای یکبار آزمایش PCR با نتیجه منفی به همراه داشته باشند.
- لازم است طی جلسات هماهنگی در سطح شهرستان، به ازای هر مدرسه مراکز خدمات جامع سلامت مربوطه تعیین و معرفی شوند.

۱. نحوه مراقبت از افراد مشکوک یا مثبت و افراد در معرض تماس:

بهتر است در شناسایی فرد مشکوک و مبتلا در مدرسه و معرفی به مرکز خدمات جامع سلامت، منتخب با ادارات آموزش و پرورش و مرکز بهداشت شهرستان از پیش تعیین شده، هماهنگی لازم انجام شود

فرد مشکوک و یا مبتلا:

کلیه افراد علامت دار (تب دار و...) اعم از دانش آموز، کادر اجرایی، آموزشی، خدماتی و سرویس مدرسه لازم است شناسایی و اقدامات زیر متعاقباً برای ایشان انجام گیرد.

- فرد مشکوک بلافاصله از سایرین جدا (با رعایت دستورالعمل‌های آموزش و پرورش برای دانش آموزان: اطلاع به والدین و...) و به مرکز منتخب خدمات جامع سلامت معرفی شوند. این افراد تا تعیین تکلیف توسط پزشک مرکز، حق ورود به مدرسه را ندارند.
- انجام تست در افراد بدون علامت در مدارس توصیه نمی‌شود. منظور از علامت‌دار بودن در کرونا و آنفلوآنزا سرفه، تب، آبریزش از بینی، گلودرد و درد بدن است.
- برای این افراد در مرکز منتخب و پس از ویزیت پزشک در صورت لزوم تست ریپید یا PCR انجام خواهد شد.
- تست ریپید یا PCR مثبت: ویزیت پزشک، تجویز دارو و آموزش اقدامات مراقبتی و حفاظتی، در صورت نیاز به بستری ارجاع به بیمارستان منتخب و در صورت عدم نیاز به بستری، جداسازی در منزل برای ۱۰ روز
- تست ریپید یا PCR منفی و یا تشخیص عدم نیاز به تست توسط پزشک: مراجعه به مدرسه با گواهی پزشک مرکز منتخب

فرد در تماس با فرد مبتلا:

- همه افراد در تماس با فرد مبتلا، از ۴۸ ساعت قبل از شروع علائم فرد مبتلا باید شناسایی شوند: همکلاسی‌ها، افراد هم سرویسی و کادر مدرسه
- افراد علامت دار شناسایی شده به مرکز خدمات سلامت منتخب برای بررسی و اجرای فرایند رهگیری (Tracing) معرفی شوند.
- در مرکز منتخب برای این افراد تست تشخیص سریع RAPID یا PCR انجام خواهد شد:
- در صورت مثبت بودن نتیجه تست و ویزیت پزشک، تجویز دارو و آموزش اقدامات مراقبتی و حفاظتی، در صورت نیاز به بستری ارجاع به بیمارستان منتخب و در صورت عدم نیاز به بستری، جداسازی در منزل حداکثر تا ۱۰ روز

- در صورت منفی بودن نتیجه تست : RAPID انجام تست PCR و ادامه مراحل بر اساس فرایند درج شده در مورد نتیجه PCR
- در صورت تشخیص عدم نیاز به تست توسط پزشک: مراجعه به مدرسه با گواهی پزشک مرکز منتخب
- افراد مبتلا پس از طی زمان جداسازی (۵ روز در افراد بدون علامت و ۱۰ روز در افراد علامت دار) با گواهی پزشک مرکز منتخب، می‌توانند به مدرسه بازگردند.
- لیست کلیه موارد مشکوک و مثبت شناسایی شده، روزانه به مرکز منتخب و منطقه/ ناحیه آموزش و پرورش جهت ثبت در سامانه سیدا ارسال شود.
- منطقه/ ناحیه آموزش و پرورش، لیست موارد مشکوک و مثبت شناسایی شده را به صورت هفتگی به آموزش و پرورش شهرستان جهت ثبت در سامانه LTMS بانک اطلاعات سلامت و مرکز بهداشت شهرستان ارسال نماید.

نحوه برخورد با موارد مشکوک و مثبت شناسایی شده

۱. مشاهده علائم مورد اشاره در بالا و مورد مثبت کرونا در دانش آموزان بیش از یک کلاس
  - اگر در یک کلاس، سه نفر یا ۱۰ درصد در کلاس های بالای ۳۰ نفر به طور همزمان دارای علائم بودند (در فاصله زمانی ۷۲ ساعت گذشته) کلاس غیرحضور می‌شود.
  - اگر در یک مدرسه همزمان بیش از ۱۰ درصد دانش آموزان یا بیش از یک کلاس دارای افراد علامتدار بودند، آن شیفت (صبح یا عصر) غیرحضور می‌شود.
    - منظور از همزمان، فاصله زمانی ۷۲ ساعت قبل دارای علائم ذکر شده در بالا یا تست مثبت است.
    - مدت زمان تعطیل کردن حداقل ۷ روز است و کلاس‌ها به صورت غیر حضوری تشکیل شود.
    - در صورت نیاز به شیفت‌بندی، ترتیبی اتخاذ شود تا دانش آموزان شیفت اول در سه روز اول هر هفته و دانش آموزان شیفت دوم در سه روز آخر هر هفته در مدرسه حضور یابند.
۲. مشاهده علائم و یا مورد مثبت کرونا در افراد در محل اقامت/ خوابگاه/ مدارس شبانه روزی
  - در مدارس شبانه روزی/ خوابگاه، دانش آموزان مبتلا در مکانی جداگانه در خوابگاه قرنطینه شوند یا در صورت امکان به نزد خانواده فرستاده شوند. افراد هم اتاقی و کل خوابگاه نیز به مدت دو هفته مراقبت سندرمیک شوند.
    - کلاس‌ها غیرحضور می‌شود و ترجیحاً در همان محل حداقل به مدت ۱۰ روز قرنطینه گردند.
۳. مشاهده علائم عفونت تنفسی/ آنفلوآنزا و یا مورد مثبت کرونا در معلمان اختصاصی در دوره ابتدایی
  - در صورت ابتلا معلم اختصاصی، حضور ایشان در مدرسه ممنوع و به مدت حداقل ۷ روز قرنطینه می‌گردند. دانش آموزان در تماس با معلم به مدت ۱۰ روز مراقبت سندرمیک می‌گردند. در صورت بروز علائم طبق مورد یک اقدام شود.
۴. مشاهده علائم عفونت تنفسی/ آنفلوآنزا و یا مورد مثبت کرونا در معلمان چرخشی مثلاً دبیران محترم دوره متوسطه اول و دوم
  - در صورت ابتلا معلم چرخشی تمامی کلاس‌های مربوطه تحت مراقبت سندرمیک و بیماریابی قرار می‌گیرند. در صورت شناسایی یا بروز علائم بیماری در کلاس‌های مذکور، طبق روش ارائه شده در مورد یک اقدام شود.
  - مراقبت حداقل به مدت ۱۰ روز در محل‌ها و کلاس‌های مورد تردد معلمان چرخشی، باید تداوم یابد.
۵. مشاهده علائم عفونت تنفسی/ آنفلوآنزا و یا مورد مثبت کرونا در دانش آموزان:

- اگر در یک کلاس سه نفر به طور همزمان دارای علائم بودند (در فاصله زمانی ۷۲ ساعت) آن کلاس تعطیل می‌شود.
- اگر در یک مدرسه همزمان بیش از ۱۰ درصد دانش آموزان یا بیش از یک کلاس دارای افراد علامتدار بودند، آن شیفت (صبح یا عصر) تعطیل می‌شود.
  - منظور از همزمان، فاصله زمانی ۷۲ ساعت است.
  - مدت زمان غیرحضوری کردن مدرسه ۱۰ روز است و کلاس‌ها به صورت غیرحضوری تشکیل شود.

۶. مشاهده علائم عفونت تنفسی / آنفلوآنزا و یا مورد مثبت کرونا در افراد در محل اقامت / خوابگاه / مدارس شبانه روزی

- در مدارس شبانه روزی / خوابگاه، دانش آموزان مبتلا در مکانی جداگانه در خوابگاه قرنطینه شوند یا در صورت امکان به نزد خانواده فرستاده شوند. افراد هم اتاقی و کل خوابگاه نیز به مدت دو هفته مراقبت سندرمیک شوند.
  - کلاس‌ها غیرحضوری شده و ترجیحاً در همان محل به مدت هفت روز قرنطینه گردند.

۷. مشاهده علائم عفونت تنفسی / آنفلوآنزا و یا مورد مثبت کرونا در معلمان اختصاصی در دوره ابتدایی

- در صورت ابتلا معلم اختصاصی، حضور ایشان در مدرسه ممنوع و به مدت ۷ روز قرنطینه می‌شوند. دانش آموزان در تماس با معلم به مدت ۱۰ روز مراقبت سندرمیک می‌گردند. در صورت بروز علائم طبق مورد یک اقدام شود.

۸. مشاهده علائم عفونت تنفسی / آنفلوآنزا و یا مورد مثبت کرونا در معلمان چرخشی مثلاً دبیران محترم مقاطع متوسطه اول و دوم

- در صورت ابتلا معلم چرخشی تمامی کلاس‌های مربوطه تحت مراقبت سندرمیک و بیماریابی قرار می‌گیرند. در صورت شناسایی یا بروز علائم بیماری در کلاس‌های مذکور، طبق روش ارائه شده در مورد یک اقدام شود.
- مراقبت به مدت ۱۰ روز در محل‌ها و کلاس‌های مورد تردد معلمان چرخشی، باید تداوم یابد.

نکته:

- خانواده های دانش آموزان و معلمان مبتلا نیز باید تحت مراقبت سندرمیک قرار گیرند.

۲. مراقبت از گروه های آسیب پذیر

سه گروه زیر با گواهی پزشک معتمد آموزش و پرورش و در جایی که آموزش و پرورش پزشک معتمد ندارد، پزشک مرکز خدمات جامع سلامت، به عنوان افرادی که در معرض ابتلا به بیماری کووید-۱۹ عارضه دار قرار دارند، در نظر گرفته شده است:

گروه الف (بیماران با بیماری زمینه ای ومزمن :

بیماری قلبی- عروقی، بیماریهای کبدی، بیماریهای کلیوی، فشارخون بالا، دیابت وابسته به انسولین، بیماریهای تنفسی زمینه ای، آسم مقاوم به درمان، افراد مبتلا به چاقی مفرط (بیشتر از ۴۰) BMI شاخص توده بدنی).

گروه ب) بیماران با نقص ایمنی:

تحت درمان با کورتیکواستروئید به میزان بیش از ۱۲,۵ میلی گرم پردنیزولون در روز بیش از دو هفته - شیمی درمانی - بدخیمی ها - پیوند
اعضاء

گروه ج (مادران باردار و دانش آموزان با شرایط خاص

دانش آموزان مبتلا به فلج مغزی با ناتوانی حرکتی در دستها، محدودیت بینایی شدید، کودکان ذهنی و اوتیسم و چند معلولیتی که توانایی خود
مراقبتی مستقل مثل شستن دست ها و نگهداری ماسک ندارند.

- فعالیت دانش آموزان و کارکنان این گروه های سه گانه، تا زمان انجام واکسیناسیون ایشان به صورت غیرحضوری و مجازی برنامه ریزی
شود.

۳. بازگشت به مدرسه در افراد با سابقه کووید-۱۹

- دانش آموزان و کارکنان مدارس مبتلا به بیماری کووید-۱۹، پس از طی دوران درمان و واگیری برای بازگشت به مدرسه لازم است مورد
ارزیابی پزشک معتمد ادارات مناطق / شهرستان یا مراکز جامع سلامت قرار گیرند.
- ورود و یا حضور دانش آموزان / معلمان و سایر کارکنان دارای علائم بیماری (با تأکید بر علائم بیماری کرونا) تحت هر شرایطی به مدرسه
ممنوع است.

پیشگیری و کنترل کووید۱۹ در مدرسه:

الف. سلامت محیط کار

- اصول بهداشت و حفاظت فردی به طور جدی رعایت شود.
- از دست دادن، روبوسی و بغل کردن یکدیگر پرهیز شود.
- استفاده از ماسک برای همه افراد الزامی است و نحوه استفاده صحیح از آن توصیه و آموزش داده شود.
- دانش آموزان از ماسک مناسب سن خود استفاده کنند.
- همه افراد ملزم به استفاده از وسایل شخصی هستند.
- مدرسه باید دستورالعمل های شستشوی مرتب و مکرر دست با آب تمیز و صابون مایع و استفاده از محلول الکل یا ژل ضدعفونی کننده
دست را برای معلمان، کارکنان و دانش آموزان اعمال کند. ژل یا محلول با پایه الکل ضدعفونی کننده دست در همه کلاس های درس قرار
داده شود.
- نیروهای خدماتی در هنگام نظافت باید از لباس حفاظتی، ماسک و دستکش لاتکس یک بار مصرف استفاده کنند.
- برای ثبت حضور و غیاب، ترجیحاً از سیستم تشخیص چهره / کارتخوان کارکنان استفاده شود؛ در صورت استفاده از دفتر حضور و غیاب،
امکان ضدعفونی فراهم گردد و افراد برای امضا از خودکار شخصی استفاده کنند.
- برای تماس با دکمه های آسانسور، از دستمال کاغذی یا دستکش استفاده شود.
- هنگام عطسه یا سرفه کردن از دستمال کاغذی استفاده شود. در صورت عدم دسترسی به دستمال کاغذی در هنگام سرفه / عطسه، از
قسمت داخلی آرنج موقع سرفه و عطسه استفاده شود.
- از تماس دستها با چشم، بینی و دهان قبل از شستن یا ضدعفونی خودداری شود.
- در نمازخانه ها استفاده از مهر و سجاده شخصی و رعایت فاصله ایمن ضرورت دارد.
- از همراه داشتن موبایل و وسائل الکتریکی غیرضروری به ویژه توسط دانش آموزان ممانعت شود.

- کارکنان قسمتهای خدمات بعد از گندزدایی به ویژه در سطح مدارس و مجتمع‌های بزرگتر (در صورت امکان) دوش گرفته و در هنگام خروج با لباسی غیر از لباس کار مدرسه را ترک کنند.
- هر یک از معلمان بهتر است محلول ضدعفونی کننده شخصی به همراه داشته باشند.
- آب آشامیدنی سالم برای همه دانش آموزان به ویژه مناطق محروم فراهم شود.
- گچ و یا ماژیک وایت برد مورد استفاده معلمان و دانش آموزان جدا باشد. در صورت امکان، دانش آموزان گچ / ماژیک وایت برد شخصی به همراه داشته باشند.
- ترجیحاً معلمان و دانش آموزان لیوان کاغذی یک بار مصرف و دستمال کاغذی به همراه داشته باشند.
- ترجیحاً دانش آموزان تا حد امکان کمترین وسایل را بین خانه و مدرسه جابجا کنند.
- همه معلمان و کارکنان و دانش آموزان در مدت زمان حضور در مدرسه باید از ماسک استفاده کنند.
- از تجمع در محیط‌های خاص مدرسه از قبیل دفتر، آبدارخانه، اتاق کپی، اتاق‌های کار عملی و آزمایشگاهی خودداری شود.
- گواهی سلامت مستخدمین و سرایداران مدارس کنترل و به‌روزرسانی شود.
- در مدرسه پوسترها و استندهای مربوط به آموزش رعایت نکات های بهداشتی در معرض دید همه و در جای مناسب نصب شود

ب. بهداشت مواد غذایی

- هرگونه فعالیت بوفه ها و پایگاه تغذیه سالم مدارس تعطیل است.
- سرو غذای گرم برای معلمان، دانش آموزان و کارکنان مدرسه در مدرسه مجاز است.
- تردد افراد متفرقه به آبدارخانه مدرسه مجاز است.
- از دست به دست کردن مواد غذایی و ساندویچ‌های خانگی و یا تهیه شده در مدرسه توسط دانش آموزان و یا فروشنده، جداً خودداری شود.
- به دانش آموزان استفاده از مایعات بیشتر توصیه شود. ترجیحاً از آب‌های آشامیدنی که قبل از مصرف بطری آن شسته شده است، استفاده کنند. نوشیدن مایعات به اندازه کافی و فراوان کمک به دفع سموم و حفظ ایمنی مناسب بدن می‌کند.
- در صورت تمایل دانش آموز به مصرف میوه در مدرسه، به منظور پیشگیری از آلودگی مواد غذایی، میوه باید به طور کامل در منزل بر اساس اصول بهداشتی شستشو شده و پوست آن گرفته شده باشد.
- از خرید مواد غذایی فله‌ای و باز خودداری شود.

ج. گندزدایی:

- برنامه مدون گندزدایی برای همه ی سطوح دارای امکان تماس زیاد در مدارس تهیه گردد و به نیروی مسئول، آموزش لازم ارائه شود.
- در مدارس دو شیفته، زمان مناسب برای گندزدایی و آماده سازی مدرسه برای شیفیت بعد در نظر گرفته شود.
- تأمین و دپوی حداقل دو هفته‌ای مواد ضدعفونی کننده، صابون مایع، دستکش، ماسک، دستمال کاغذی و... از دیگر الزامات جهت بازگشایی مدارس است.
- از ایمنی محل دپوی مواد ضدعفونی کننده و گندزدا اطمینان حاصل شود.
- در صورت وجود سالنهای ورزشی و بازی، وسایل و تجهیزات بعد از هر بار استفاده گندزدایی شوند.
- در رختکن و حمام سالن ورزشی، استفاده از وسایل بهداشتی شخصی / یکبار مصرف ضروری است.
- نصب ظروف حاوی مواد ضد عفونی کننده دست ها با پایه نگهدارنده به تعداد مناسب در هر طبقه و راهروها انجام شود.
- به صورت مستمر نظافت سطوح دارای تماس مشترک، نظیر میزهای خدمت، میلمان، تخت، میز و صندلی‌های سلف سرویس، راه پله‌ها، دستگیره ها، کمد های وسائل، سرویس های بهداشتی، اتاق ها، راهروها، سالن اجتماعات، کارگاه ها و سایت کامپیوتر، تجهیزات در محوطه و حیاط و... انجام شود.
- کلیه لوازم شخصی دانش آموزان استثنایی شامل ویلچیر، عصا، وسایل توانبخشی و... مشمول گندزدایی بدو ورود و خروج است.

- دو مرحله نظافت و گندزدایی جدا از یکدیگر بوده و نباید هیچگونه اختلاطی بین مرحله شوینده و گندزدایی انجام گیرد.
- هنگام گندزدایی و نظافت، سالن‌ها باید خالی از افراد بوده و درها و پنجره‌ها باز گذاشته شوند و جهت تهویه بهتر هواکش نیز روشن باشد.
- محلول‌های گندزدایی کلره باید روزانه تهیه و استفاده شود (کارایی محلول پس از گذشت ۲۴ ساعت کاهش می‌یابد).
- امکانات لازم برای شستشوی مرتب دست‌ها و استفاده از ماسک یکبار مصرف در طول شیفت برای شستشو و گندزدایی روزانه لباس کار برای پرسنل مسئول نظافت باید فراهم شود.
- از تی مخصوص فقط برای گندزدایی مکان‌هایی که امکان آلودگی وجود دارد استفاده شود.
- فرد/ افراد مسئول نظافت در هنگام نظافت باید از وسایل حفاظت فردی شامل ماسک و لباس کار مناسب و مقاوم در برابر خوردگی استفاده کنند.
- نظافت را از یک نقطه آغاز و در طرف یا نقطه مقابل به پایان برسانید (تی را به صورت مارپیچ حرکت دهید).
- "تی‌هایی" که برای نظافت کف اتاقها و سالن‌ها و غیره استفاده می‌شود باید دارای چند "سر" اضافی " باشند.
- پس از استفاده از پارچه‌ها، دستمال نظافت و تی، می‌بایست در آب داغ شسته شود.
- در هنگام گندزدایی احتیاط‌های لازم در ارتباط با برق گرفتگی بعمل آید.
- تجهیزات و ماشین آلات گندزدایی بعد از پایان کار شسته و به روش مناسب بسته به ظرفیت تجهیزات و ماشین آلات خشک گردند.

د. بهداشت ساختمان

تهویه:

- حداقل ۲۰ درصد از مساحت سطح کلاس، از پنجره بازشونده به میزان ۴۵ درجه تشکیل شده باشد.
- بیشترین تهویه طبیعی در زمانی که پنجره‌ها در ۲ طرف کلاس باز باشند، فراهم می‌شود.
- هوای تمیز باید به طریق مؤثر وارد هر کلاس شده و آلاینده‌های تولید شده در هر اتاق به نحو مؤثری خارج شود، به گونه‌ای که مانع از انتشار عفونت‌های منتقله از هوا بین افراد حاضر در فضای داخلی شود.
- شرایط به گونه‌ای فراهم شود که امکان حداقل ۶ بار تعویض هوا در ساعت در کلاس فراهم گردد.
- تعداد فن‌های مکشی باید متناسب با مساحت سطح کلاس باشد.
- تهویه به ازای هوای مورد نیاز هر کلاس و نوع سیستم تهویه مکانیکی، بسته به ظرفیت مورد نیاز انتخاب شود. مثلاً برای یک کلاس ۲۴ متر مربع حدود ۴۰۰ مترمکعب هوا در یک ساعت نیاز است .
- در صورت استفاده از کولر آبی و گازی، پنجره‌ها و درب‌ها به میزان ۲۵ درصد جهت خروج هوا باز باشند.
- به منظور افزایش حرکت هوا در داخل کلاس می‌توان از پنکه یا پنکه سقفی استفاده شود.

سرویس‌های بهداشتی:

- سیستم لوله کشی صابون مایع و دستمال کاغذی در توالت‌ها و سرویس‌های بهداشتی تعبیه شود.
- قبل از کشیدن سیفون توالت فرنگی، در آن را بگذارید تا میکروب‌ها در هوا پخش نشوند.
- دستشویی‌ها و توالت‌ها، روزانه حداقل دو بار در طول ساعات کار مدرسه و یکبار در انتهای کار مدرسه یا انتهای نوبت بر اساس دستورالعمل‌های ابلاغ شده گندزدایی شوند.
- سطل، دستمالها و وسائل نظافت و گندزدایی سرویس‌های بهداشتی باید مجزا باشد.
- جهت کاستن از تماس مستقیم دستها با در و دستگیره‌های ورودی و خروجی ساختمان، سرویس‌های بهداشتی، آنها را به حالت نیمه باز و یا مجهز به پدال باز شونده باشند. (در صورت امکان) یا برای سهولت تردد از جک و آرام بند درها استفاده شود.

پسماند:

- دفع پسماندها به شیوه بهداشتی در سطوح‌های دربار پدالی انجام شود.
- پرسنل مسئول جمع‌آوری و دفع پسماند با رعایت تمامی ملاحظات بهداشتی جمع‌آوری پسماند در کیسه‌های پلاستیکی محکم در آخر هر شیفت را در دستور کار قرار دهند.

آب آشامیدنی، آب‌خوری و آب‌سرد کن‌ها:

- آب‌خوری‌ها و آب‌سردکن‌های سنتی در زمان پاندمی حذف شود. (موارد دارای پدال یا چشم الکترونیک بلامانع است)
- پایش غلظت کلر باقیمانده توسط ناظران (میزان حداقل کلر آزاد باقیمانده ۰.۵ تا حداکثر ۰.۸ میلی‌گرم در لیتر در کل سیستم توزیع حفظ شود).
- پایش کیفیت میکروبی آب آشامیدنی برای اطمینان از عدم وجود آلودگی به کلیفرم گرم‌پای یا اشرشیاکلی توسط کارشناسان مرکز بهداشت انجام شود.

اقدامات قبل از بازگشایی مدارس:

- تشکیل کمیته اجرایی متشکل از معاون محترم بهداشت/ رئیس محترم شبکه بهداشتی درمانی، مدیر گروه/ کارشناس مسئول سلامت نوجوانان جوانان و مدارس، رئیس محترم آموزش و پرورش، رئیس محترم اداره سلامت و تندرستی آموزش و پرورش
- تعیین لیست مدرسی که قرار است بازگشایی شود و اعلام به حوزه بهداشت
- تشکیل کمیته اجرایی حداکثر یک هفته قبل از بازگشایی مدارس
- مشخص شدن نزدیک‌ترین مرکز خدمات جامع سلامت معین جهت پیگیری‌ها و ارجاعات
- پایش/ خودارزیابی مدارس توسط مدیر/ رابط مدرسه براساس چک‌لیست ابلاغی و نگهداری نتایج پایش به صورت مکتوب در مدرسه

اقدامات قبل، حین و بعد از بازگشایی مدارس:

- تشکیل کمیته اجرایی بهداشتی - ایمنی متشکل از معاون محترم بهداشت/ رئیس محترم شبکه بهداشتی درمانی، مدیر گروه/ کارشناس مسئول سلامت نوجوانان جوانان و مدارس، رئیس محترم آموزش و پرورش، رئیس محترم اداره سلامت و تندرستی / کارشناس سلامت و تندرستی آموزش و پرورش
- تعیین و تبادل لیست مدرسی که قرار است بازگشایی شود و اعلام به کارشناس سلامت و تندرستی آموزش و پرورش و مراکز جامع سلامت
- تشکیل کمیته اجرایی حداکثر یک هفته قبل از بازگشایی مدارس
- شناسایی مدارس تحت پوشش مرکز خدمات جامع سلامت جهت پیگیری‌ها، ارجاعات
- نظارت و بازدید هفتگی از اجرا و رعایت نکات‌های بهداشتی توسط مرکز خدمات جامع سلامت
- انجام پایش/ خودارزیابی مدارس توسط مدیر/ رابط مدرسه براساس چک‌لیست ابلاغی و نگهداری نتایج پایش به صورت مکتوب در مدرسه